

Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 12. januar 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende

(Obligatorisk skiltning om rygepolitik på offentligt tilgængelige serveringssteder)

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 1. december 2004 og var til 1. behandling den 14. december 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 3. november 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 61. Den 10. december 2004 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 5 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget kan støtte regeringens lovforslag om, at alle cafeer og restauranter i fremtiden skal skilte med deres rygepolitik. Socialdemokratiet ser det som et første – meget lille – skridt i den tobakspolitiske debat. Samtidig gør Socialdemokratiet dog opmærksom på, at lovforslaget alene er et beskedent bidrag til forbrugeroplysningen. Lovforslaget tager ikke fat på spørgsmålet om den passive rygning, som tjenere og barpersonale hver dag må udsætte sig selv for ved at gå på arbejde. Lovforslaget er med det sigte uambitiøst og slet ikke vidtrækkende nok.

Den enkelte borgers sundhed er nemlig ikke blot en konsekvens af den enkeltes individuelle livsstil og vaner. Ansvar for en sund tilværelse er derfor en samfundsopgave, og løsningen af problemet vedrørende passiv rygning er et godt eksempel herpå. Socialdemokratiet mener ikke, at det er Folketingets opgave at bestemme, om folk skal ryge eller ej, men på grund af hensynet til hinanden og til hinandens helbred mener Socialdemokratiet, at det kan være nødvendigt at lave regler for, hvor den enkelte må ryge.

Undersøgelser fra Arbejdsmiljøinstituttet viser, at passiv rygning hvert år slår mellem 5 og 10 ansatte i restaurationsbranchen ihjel i Danmark, alene fordi disse mennesker passer deres arbejde. Samtidig ved man, at rygning hvert år koster ca. 12.000 danskere livet. Til sammenligning er det flere, end der samlet set dør af sygdom eller ulykker relateret til alkohol, narkotika, ulykker, mord, selvmord og trafikulykker.

Derfor er der brug for mere end et skilt på væggen på en restaurant eller i en cafe.

Der er brug for, at rygning på arbejdspladsen ses som et arbejdsmiljøproblem, der skal løses. Det handler ikke om at prædike moral. Rygere tager selv ansvar for deres liv og helbred – men den frihed bør ikke-rygere og ansatte i restaurationsbranchen også have. Derfor kan man ikke løbe fra, at der på længere sigt bør sikres røgfri arbejdspladser overalt i Danmark.

Socialdemokratiet tror ikke, at indførslen af et rygeforbud på alle danske arbejdspladser kan overholdes, hvis det indføres som en snuptagsløsning. I stedet opfordrer Socialdemokraterne regeringen til snarest at tage initiativ til at komme med en handleplan, der igangsætter en lang række initiativer for at stoppe rygning på danske arbejdspladser, samt at tilbyde billigere rygestop-tilbud til de rygere, der er motiverede til at stoppe. Således kan der skabes en holdningsændring i samfundet, der betyder at man efter f.eks. 2-3 år kan indføre et rygeforbud i alle offentlige rum, som befolkningen bakker op om.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at med lovforslagets indførelse af obligatorisk synlig skiltning på den enkelte restaurationsvirksomhed har borgerne nu en mulighed for frit at vælge, om de ønsker at besøge en røgfri restaurant eller det modsatte.

Desuden er det væsentligt, at også de ansatte kan prioritere, om deres arbejdsplads skal foregå i et røgfrit miljø. Lovforslaget indebærer naturligvis ikke, at det på nogen måde skal afholde virksomhederne fra at indføre et godt arbejdsmiljø med ventilation og andre mulige miljøtiltag således, at ansatte sikres bedst muligt mod de sundhedsmæssige skader, som tobakken medfører.

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget, bemærker, at Det Radikale Venstre vil stemme for lovforslaget om obligatorisk skiltning på serveringssteder om serveringsstedets rygepolitik, da det er et skridt i den rigtige retning. Men lovforslaget er langt fra tilstrækkeligt i forhold til at imødegå den store trussel, som passiv rygning udgør mod den danske folkesundhed. Det Radikale Venstre henviser i denne sammenhæng til Det Radikale Venstres eget beslutningsforslag nr. B 78 om forbud mod rygning på serveringssteder og handlingsplan for flere røgfrie miljøer.

Et *mindretal* i udvalget (SF) vil ved 3. behandling af lovforslaget stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at det efterhånden er velkendt, at passiv rygning er en sundhedsrisiko, som bør imødegås. Men hvilken effekt vil det have, at der uden for en restaurant skiltes med stedets rygepolitik? Efter SF's opfattelse, som støttes af flere hørings-svar, vil det næppe føre til ændringer overhovedet. Lovforslaget fremkommer, efter at det er blevet kendt, at der i Danmark årligt dør 5-10 personer i hotel- og restaurationsbranchen, og at mange flere bliver syge som følge af passiv rygning. De ansattes forhold bliver der med lovforslaget ikke ændret på. Fokus er i stedet den enkelte borgers ret til at vælge, men alene af konkurrencemæssige grunde vil det næppe blive muligt at opdrive en restaurant, der er røgfri, og det frie valg bliver dermed en illusion. SF beklager, at lovforslaget slører det vigtige budskab, at passiv rygning udgør en sundhedsrisiko og hindrer reelle forbedringer på området. SF finder det positivt, at ministeren i sit svar på spørgsmål 4 understreger, at han ikke har fastlåste meninger om etablering af flere røgfrie miljøer. Umiddelbart hælder ministeren mest til frivillige aftaler, men hvis det ikke er muligt at etablere ac-

ceptable forhold af frivillighedens vej, er ministeren ikke afvisende over for at regulere området. SF kan ikke støtte et lovforslag, der ikke forventes at medføre en nedsat risiko for at blive udsat for passiv rygning i de brancher, der er omfattet.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Andersen (V) Ester Larsen (V) Preben Rudiengaard (V) Jørgen Winther (V) nfm.

Birthe Skaarup (DF) fmd. Anita Knakkegaard (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Tove Videbæk (KD) Line Barfod (EL) Lars Kramer Mikkelsen (S)

Lone Møller (S) René Skau Björnsson (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Lene Garsdal (SF)

Kamal Qureshi (SF) Naser Khader (RV)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 132**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Indenrigs- og sundhedsministerens redegørelse for status for røgfrie miljøer
- 4 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 5 1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 132**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om, hvorfor ministeren i bemærkningerne til lovforslaget alene har henvist til en engelsk undersøgelse og ikke til det danske Arbejds- miljøinstituts rapport om passiv rygning, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om, hvad ministeren agter at gøre for at sikre et bedre arbejdsmiljø for ansatte, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om effekten af skiltning om rygepolitik på offentligt tilgængelige serveringssteder, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om ministerens holdning til, at der er behov for et lovindgreb til sikring af de ansattes arbejdsmiljø, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om oplysninger om lovgrundlaget for det totale rygeforbud i Irland, til indenrigs- og sundhedsministeren, og ministerens svar herpå